

Mevrouw A. Haga

Leeuwarden, 25 augustus 2015
Verzonden, 26 AUG. 2015

Ons kenmerk : 01235648
Afdeling : Stêd en Plattelân
Behandeld door : drs. H. Mellema / (058) 292 52 58 of h.mellema@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : beantwoording schriftelijke vragen over de Vitaliteitsindex

Geachte mevrouw Haga,

Uw schriftelijke vragen op grond van artikel 39 van het Reglement van Orde, binnengekomen op 14 juli 2015, beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1:

Wat vindt u van de vitaliteitsindex die de drie adviesbureaus hebben ontwikkeld?

Antwoord vraag 1:

Deze vitaliteitsindex biedt in één oogopslag zicht op de waardering van de beschikbaarheid en de bereikbaarheid van verschillende soorten voorzieningen. Het beeld dat daaruit naar voren komt is dat de voorzieningen in dunbevolkte regio's gemiddeld lager gewaardeerd worden. Op zich is dit geen verrassend beeld.

Vraag 2:

Wat vindt u van het advies van de bureaus om in krimp- en anticipeerregio's voorzieningen te bundelen in sterke kernen in plaats van te spreiden over een groter gebied?>>

Antwoord vraag 2:

Bundeling van voorzieningen is niet zozeer het doel, het gaat veeleer om het ruimtelijk afstemmen van voorzieningen, waarbij bundeling een (goed denkbare) uitkomst kan zijn. De realiteit is dat er voor veel voorzieningen eigenlijk geen bestendig alternatief is.

Door bevolkingsdaling, maar nadrukkelijk ook door een veranderende demografische samenstelling van de bevolking verdwijnt op termijn het draagvlak onder tal van voorzieningen, zowel publiek als commercieel. Het ligt niet in onze macht om deze tendens te keren, we ondersteunen gemeenten in het anticiperen op deze tendens.

Het bundelen van voorzieningen kan een manier zijn om de beschikbaarheid van een voorziening op peil te houden. De eerste verantwoordelijkheid hierin ligt bij de betreffende gemeenten, de rol van Provincie Fryslân is faciliterend.

Vraag 3:

Herkent u de door de adviesbureaus geconcludeerde neiging bij lokale bestuurders om te streven naar spreiding van voorzieningen?

Antwoord vraag 3:

Deze conclusie doet een groot aantal lokale bestuurders onrecht. We zien een tendens waarbij binnen gemeenten bundeling plaatsvindt: MFA's, gebundelde sportvoorzieningen, brede scholen etcetera worden in tal van gemeenten gerealiseerd. Boven gemeentelijk is het proces om te komen tot afstemming veel complexer. Verschillende Friese regio's bevinden zich in verschillende fases in dit proces.

Vraag 4:

Beschouwt u dat als een risico voor het voorzieningenniveau in het genoemde gebied?

Antwoord vraag 4:

Ja, voor zover van toepassing bestaat hierin inderdaad een risico. Om hen te ondersteunen bestaat het voornemen om een leergang over de *regionale* opgave die voortkomt uit demografische veranderingen op te zetten. Dit voornemen komt voort uit de overeenkomst die wordt gesloten tussen rijk, provincies en regio's in de zogenaamde Samenwerkingsagenda voor de verschillende anticipeerregio's en krimpregio. Wij willen dit faciliteren en doen dat op verzoek vanuit de betreffende regio's.

Vraag 5:

In Agenda Netwerk NoordOost (ANNO) wordt gesproken over bundeling van voorzieningen in een aantal kernen in de regio. Dat blijkt in de praktijk een moeizaam proces. Hoe kunt u daarin sturen en wel zo dat de concentratie ook wordt gerealiseerd?

Antwoord vraag 5:

Daarin heeft de provincie een beperkte invloed: Provincie Fryslân is één van de deelnemende partners in ANNO. Via onze inbreng "fan mear nei better", onze inzet om in Fryslân goed te anticiperen op demografische verandering faciliteren we regio's, we sturen niet. In Noord-oost Fryslân hebben we in de afgelopen twee jaren het realiseren van een "transitieatlas" gefaciliteerd. Dit heeft inzicht gebracht in de consequenties van de keuzes die nu aan de orde zijn. De fase van daadwerkelijk keuzes maken, en dus van de daadwerkelijke afstemming, ligt nog voor ons. Het vervolg is opgenomen in de ANNO II agenda.

Vraag 6:

Provincies moeten gericht investeren in leefbaarheid, concluderen de adviesbureaus. Fondsen in Fryslân ter versterking van de leefbaarheid – zoals bijvoorbeeld het Iepen Mienskipfûns – hebben een sterk 'van onderop karakter' en zijn daarmee minder inzetbaar om te sturen op resultaat. Hoe kunnen Friese provinciale fondsen zowel voor het een als voor het ander worden aangewend?

Antwoord vraag 6:

Provinciale fondsen kunnen niet het duurzaam waarborgen van voorzieningen tot resultaat hebben. Niet in de huidige vorm van het Iepen Mienskipfûns, maar ook niet in een vorm waarin meer sturing op resultaat het uitgangspunt is. De filosofie achter de gekozen vorm is dat investeringen in leefbaarheid op deze wijze meer effect hebben, omdat het aansluiten bij lokale initiatieven ook in sterkere mate leidt tot daadwerkelijke aansluiting bij lokale behoeftes.

Vraag 7:

Wat doet u verder om concentratie van voorzieningen én de bereikbaarheid ervan voor een groter gebied te stimuleren? OV voorzieningen op het platteland staan immers onder druk.

Antwoord vraag 7:

We hebben steun gegeven aan een aantal initiatieven die juist de kwaliteit van de verbindingen op het platteland positief beïnvloeden.

Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld Bûtenút Foarút, aan "de Opstapper" en nadrukkelijk ook aan het ontwikkelen van een mobiliteitscentrale in het ANNO-gebied.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân

J.A. Jordisma, voorzitter

A.J. van den Berg, secretaris